

Lena Euwens

Directeur Trees for All

Wie iets wil vieren, herdenken of compenseren kan bomen laten planten. De stichting *Trees for All* creëert zo bossen in binnen- en buitenland. In Nederland beginnen het MH17-bos, het Schrijversbos en andere bossen nu vorm te krijgen.

Tekst **Kees Bos** | Fotografie **Dirk Hol**

Lena Euwens spreidt haar armen wijd. Ze staat tussen jonge eiken en wilde kersenboompjes die een meter uitsteken boven de distels en ander onkruid. 'Kijk, daar staan de bomen van de ASN Bank-klanten, het *Bos van Idealen*. En daar het Schrijversbos en hier de bomen van Vliegticket.nl-passagiers die bomen laten planten voor hun vliegreis.'

De bomen vormen een deel van het Bentwoud, een nieuw bos tussen Zoetermeer en Waddinxveen. 'Hier hebben wij met onze klanten nu 13 hectare aangeplant. Daar willen we 20 hectare van maken', zegt Euwens enthousiast. Een blauwe graafmachine staat al klaar om het terrein verder te bewerken.

Lena Euwens is de nieuwe directeur van *Trees for All*, een Nederlandse organisatie die bossen aanplant in ontwikkelingslanden en sinds enkele jaren ook in Nederland. De organisatie kwam dit jaar in het nieuws door het speciale bos voor de MH17-vliegramp. 'Enkele nabestaanden hadden ons benaderd. En hun idee groeide uit tot een bos voor alle slachtoffers. Een prachtig initiatief. Voor elk slachtoffer groeit nu een boom in Vijfhuizen, vlakbij luchthaven Schiphol.'

De trend keren

Je kunt om allerlei redenen bomen laten planten via *Trees for All*. Bijvoorbeeld om CO₂-uitstoot te compenseren, een overledene te herdenken of nieuwe klanten te vieren. Iedereen kan via de website doneren en bomen laten

planten, in zowel Nederland als de tropen. 'Aanplant in de tropen heeft wel sneller effect op het klimaat. Bomen groeien daar het hele jaar door, dus nemen ook in de winter CO₂ op. In Nederland gaan ze in 'winterslaap'. Maar elke boom heeft een positieve bijdrage.'

Door ontbossing verdwijnen netto 10 miljard bomen per jaar op de aarde. 'We leven nu met 7 miljard mensen op de aarde. Als iedereen elk jaar twee boompjes zou planten, dan keren we de trend.'

'Een nieuw bos kost wat, maar de maatschappelijke voordelen zijn zoveel groter. Er is geen maatschappelijk probleem waarvoor bomen niet een deel van de oplossing zijn. Bijvoorbeeld om de klimaatverandering te beperken. Of om verwoestijning en erosie te stoppen, of regenwater beter te bufferen. Rond 1900 was in Nederland maar 2 à 3 procent van het oppervlakte bos. In Noord-Brabant ontstonden zandverstuivingen. Nu liggen daar weer uitgestrekte bossen. Je ziet, het is nooit te laat voor herbebossing.'

Met haar laarzen aan, stapt de directeur door het struikgewas van het prille Bentwoud. 'Nu zijn de bomen nog klein. Over 10 of 20 jaar is het hier nog mooier. En dan leven hier nog meer vogels en dieren.'

Euwens was tot voor kort directeur van de Hortus Amsterdam, de oudste botanische tuin van Nederland en bekend van de 's nachts bloeiende Victoria waterlelie. Sinds 1 september leidt de van oorsprong katholieke boerendochter nu *Trees for All*, een stichting in Arnhem met zes medewerkers en veel gedreven vrijwilligers. Naast boomdonaties biedt de stichting de mogelijkheid tot gecertificeerde CO₂-compensatie. Wie bijvoorbeeld bij een autorit wil compenseren kan terecht op de website. Dit komt dan terecht in bosprojecten in Bolivia.

Euwens glundert als ze de voordelen van bomen opnoemt. 'Ze zorgen voor zuurstof, bouw materiaal, voedsel, bodembescherming, plaats voor dieren en planten en rust en ontspanning.' Om nog meer bossen aan te leggen, hebben overheid en organisaties het Actieplan Bos en Hout afgesproken: tot 2050 moet er 100.000 hectare bos bij, naast de 350.000 hectare die er nu is.

Is er wel genoeg plaats in Nederland voor al die bossen? 'In Nederland is het inderdaad zoeken naar percelen, maar het lukt. Ons volgende project in Nederland is in een recreatiegebied bij Oegstgeest. Wij komen in beeld als de grond een natuurbestemming heeft, maar de eigenaar niet genoeg geld heeft voor de

ontwikkeling. Van 10 tot 10.000 euro: met alle bijdragen samen kunnen we een bos aanleggen. Een bedrijf kan bijvoorbeeld zes tot acht bomen doneren in plaats van een kerstpakket. Ook dat scheelt! En als onze klanten een project in Nederland steunen, planten we dezelfde hoeveelheid bomen ook in de tropen. We bespreken nu of we op termijn ook in andere EU-landen bomen zouden kunnen aanplanten. Het hangt af van hoeveel mensen zich daaraan willen verbinden. In andere landen zijn ook volop arme percelen waar bomen het leven kunnen terugbrengen.'

'Elke boom heeft een positieve bijdrage'

Hoeveel bomen zijn nodig voor een hectare bos?

'Voor een hectare bos in Nederland planten we ongeveer 4500 bomen. Door natuurlijke ontwikkeling zoals verdringing en sterfte blijven daarvan uiteindelijk circa 500 over. Dat zijn de sterkste exemplaren, de andere worden voedsel voor de bodem, schimmels, dieren. Zo werkt de natuur. Ik lees nu een boek van een boswachter die de natuurlijke ontwikkeling bijna psychologisch beschrijft. Prachtig.'

Heeft u wensen voor de politiek?

'Wat mij verbaast, is dat sommige politici pas ná hun carrière het licht zien, wat betreft duurzaamheid. Ik zou willen dat die wijsheid wat eerder komt. Maar er is al veel verbeterd. Ik herinner me nog dat ik als kind met mijn vader meeging naar de EG-subsidieadviseur. Die raadde mijn vader aan om de fruitbomen op onze boerderij te kappen. Dan zou hij rooipremie krijgen. 'Dat moet een vergissing zijn', dacht ik toen al. 'Geld geven om bomen te kappen, dat klopt niet.'